

TÜRKİYE'DE ORMAN OKULLARI

Yazar

Dr. Elif KONORALP

© Copyright 2025

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu kitapta yer alan fikirler ve düşünceler yazara ait olup, hiçbir kurum veya kuruluşun görüşünü yansıtmamaktadır. Bu kitap Paylaşılan "Türkiye'de Orman Okulları" adlı Yüksek Lisans Tezinden üretilmiştir.

ISBN 978-625-375-341-2	Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN
Kitap Adı Türkiye'de Orman Okulları	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Editör Tuncay AKÇADAĞ 0000-0002-9131-2039	Yayıncı Sertifika No 47518
Yazar Elif KONORALP 0000-0002-8581-3638	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
	Bisac Code EDU060000
	DOI 10.37609/akya.3513

Kütüphane Kimlik Kartı
Konoralp, Elif.

Türkiye'de Orman Okulları / Elif Konoralp; ed. Tuncay Akçadağ.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2025.
188 s. : tablo. ; 135x210 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253753412

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
BÖLÜM 1	
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	9
ALTERNATİF EĞİTİM.....	9
Alternatif Eğitim Örnekleri.....	11
SINIF DIŞI EĞİTİM	12
Sınıf Dışı Eğitime Detaylı Bir Bakış	20
CUMHURİYET DÖNEMİNİN İLK YILLARINDA BİR SINIF DIŞI EĞİTİM ÖRNEĞİ: KÖY ENSTİTÜLERİ	25
BİR SINIF DIŞI EĞİTİM MODELİ: ORMAN OKULLARI.....	27
Bugünkü Sorunumuz: Doğadan Kopukluk.....	27
Günümüz Okullarında Açık Hava Öğrenme Ortamı	29
Bir Yaklaşım Olarak Orman Okulu.....	31
Orman Okulu'nun Pedagojisi	35
Orman Okulu Çocuklara Ne Getiriyor?	41
Orman Okulu Öğretim İçeriği	46
Küresel İklim Değişikliği.....	47
Ekolojik Okuryazarlık	47
Sürdürülebilirlik	48
Sıfır Atık.....	49
Biyomimikri	49
Oryantiring	51
ORMAN OKULLARIYLA İLGİLİ YAPILMIŞ ARAŞTIRMALAR	51
Yurtdışında Orman Okullarıyla İlgili Yapılmış Araştırmalar.....	52
Türkiye'de Orman Okullarıyla İlgili Yapılmış Araştırmalar	61

BÖLÜM 2

YÖNTEM 65

Araştırma Yöntemi.....65

Araştırmanın Çalışma Grubu 66

Veri Toplama Araçları.....69

Verilerin Toplanması 70

Veri Analizi 71

Geçerlilik Ve Güvenirlik.....73

BÖLÜM 3

BULGULAR VE YORUM..... 75

Özel Orman Okullarının ve Devlete Bağlı
Orman Okullarının Kuruluş Aşaması.....75

Özel Orman Okullarının ve Devlete Bağlı
Orman Okullarının Eğitim Programları 87

Özel Orman Okullarının ve Devlete Bağlı
Orman Okullarının Uygulama Aşaması 107

Özel Orman Okullarının ve Devlete Bağlı Orman Okullarının
Uygulamalarının Değerlendirilmesi 127

Özel Orman Okullarının ve Devlete Bağlı
Orman Okullarında Sürecin Devamı..... 137

SONUÇ..... 155

ÖNERİLER..... 169

KAYNAKLAR..... 171

KISALTMALAR

ABD	: Amerika Birleşik Devleti
AFAD.	: Afet ve Acil Durum
CATES-PV	: Çevreye Karşı Tutumları Ölçeği- Okul Öncesi Versiyon
FSTC	: Forest School Training Co-operative / Orman Okulu Eğitim Kooperatifi
FSA	: Forest School Association
OGM	: Orman Genel Müdürlüğü
PDC	: Permaculture Design Certificate
PIT	: Place-Mekân, Intention-Niyet, Time-Zaman
SEN	: Special Educational Needs / Özel Eğitim Gereksinimleri
SGE	: Sürdürülebilir Gelişme odaklı Eğitim
TDK	: Türk Dil Kurumu
TEMA	: Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı
TURÇEV	: Türkiye Çevre Eğitim Vakfı
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

KAYNAKLAR

- Adams, P. (2006).** Exploring Social Constructivism: Theories and Practicalities. *Education*, 34(3), 243-257. doi: 10.1080/03004270600898893
- Akman DÖMBEKÇİ, H. & Erişen, M. A. (2022).** Nitel Araştırmalarda Görüşme Tekniği. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 141-160. <https://doi.org/10.18037/ausbd.1227330>
- Alat, Z., Akgümüş, Ö. & Cavalı, D. (2013).** Okul Öncesi Eğitimde Açık Hava Etkinliklerine Yönelik Öğretmen Tutum ve Uygulamaları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(3), 47-62. <https://doi.org/10.17860/efd.49967>
- Amus, G. (2013).** An Alternative Journey into Forest Kindergartens and Reggio Emilia Approach. In U. Harkönen (Ed.), *Reorientation of Teacher Education towards Sustainability Theory and Practice: vol. 7. Proceedings of the 10th International JTEFS /BBCC Conference Sustainable Development* (pp. 5-25). Joensuu: Publications of University of Eastern Finland.
- Amus, G. (2022).** *Çık Dışarıya Oynayalım- Doğa Pedagojisine Doğru Bir Öğrenme Yolculuğu*. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- Aron, L.Y. (2006)** An Overview of Alternative Education. Report to the U.S. Department of Labor, Employment and Training Administration. Washington: Urbana Institute, pp. 1-34.
- Arslan, M. (Ed.) (2009).** *Eğitim bilimlerine giriş*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Arslan, E. (2022).** Nitel Araştırmalarda Geçerlilik ve Güvenilirlik. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (51), 395-407. <https://doi.org/10.30794/pausbed.1116878>
- Ayyıldız, A. (2022).** Alternatif Eğitim Konusunda Yapılmış Lisansüstü Eğitim Tezlerinin İncelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(3), 877-886. <https://doi.org/10.36362/gumus.1005320>
- Berberoğlu, E. O. & Uygun, S. (2013).** Sınıf Dışı Eğitimin Dünyadaki ve Türkiye'deki Gelişiminin İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 32-42.
- Backman, S. J. & Crompton, J. L. (1984).** Education Experiences Contribute to Cognitive Development. *The Journal of Environmental Education*, 16(2), 4-13.
- Barbiero, G. (2014).** Affective Ecology for Sustainability. *Visions for Sustainability 1*: 20-30.
- Backman, S. J. & Crompton, J. L. (1984).** Education Experiences Contribute to Cognitive Development. *The Journal of Environmental Education*, 16(2), 4-13.
- Başdemir, H. Y. (2012).** Türk Eğitim Sisteminin Yapısal Sorunları ve Bir Öneri. *Liberal Düşünce Dergisi* (67), 35-52.
- Benyus, J. M. (1997).** *Biomimicry: Innovation Inspired by Nature*. New York: HarperCollins.

- Bixler, R., Carlisle D. L., Hammitt, W. E. & Floyd, M.F. (1994).** Observed Fears and Discomforts Among Urban Students on Field Trips to Wildland Areas, *The Journal of Environmental Education*, 26 (1), 24-33.
- Blackwell, S. (2015).** Impacts of Long Term Forest School Programmes on Children's Resilience, Confidence and Wellbeing.
- Borland, J. (2015).** An Historical Geography of Ontario School-Board-Operated Outdoor Education Centres. Unpublished Doctoral Dissertation, University of Windsor.
- Borradaile, L. (2006).** Report to Forestry Commission Scotland and Forest Education Initiative Scotland. Forestry Commission Scotland.
- Byrne, M. (2001).** Sampling for Qualitative Research. *AORN Journal*, 73(2), 494-494. [https://doi.org/10.1016/s0001-2092\(06\)61990-x](https://doi.org/10.1016/s0001-2092(06)61990-x)
- Charles, E. P. (2009).** The (Old) New Realism: What Holt Has to Offer for Ecological Psychology. *Integrative Psychological & Behavioral Science*, 43(1), 53-66. <https://doi.org/10.1007/s12124-008-9075-6>
- Clements, R. (2004).** An Investigation of the Status of Outdoor Play. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 5(1), 68-80.
- Coates, J.K. & Pimlott-Wilson, H. (2019).** Learning While Playing: Children's Forest School Experiences in the UK. *British Educational Research Journal*, 45(1), 21-40.
- Cudworth, D. & Lumber, R. (2021).** The Importance of Forest School and the Pathways to Nature Connection. *Journal of Outdoor and Environmental Education* 24, 71-85: <https://doi-org.ezphost.dur.ac.uk/10.1007/s42322-021-00074-x>
- Cumming, F. & Nash, M. (2015).** An Australian Perspective of a Forest School: Shaping a Sense of Place to Support Learning. *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning*, 15(4), 296-309.
- Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S., Yıldırım, E. & Altunışık, R. (2012).** *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri- SPSS Uygulamalı*. Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Çakar, S. (2021).** "Doğadan Hayata" Erken Çocukluk Döneminde Orman Okulu Etkinlikleri (32 Haftalık). Ankara: Eğitimci Kitap Yayıncılık.
- Çelik, A. (2012).** Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Açık Alan Kullanımı: Kocaeli Örneği. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 43(1), 79-88.
- Darling, J. (1992).** A. S. Neill on Democratic Authority: A Lesson from Summerhill. *Oxford Review of Education*, 18(1), 45-57.
- Davies, M. (1997).** The Teacher's Role in Outdoor Play: Preschool Teachers' Beliefs and Practices. In M. floor (Ed.), *Australian Research in Early Childhood Education: Volume 1*. (pp. 10-20). Australian Capital Territory: Australian Early Childhood Association, Inc.
- Davis, B. & Waite, S. (2005).** A Forest Schools: An Evaluation of the Opportunities and Challenges in Early Years. Final Report. January 2005.

- Department for Education and Skill (DfES). (2006).** Learning Outside the Classroom Manifesto. HMSO DfES. Retrieved from https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/324573/DFE_Departmental_Report_2006.pdf
- Department for Education (2017).** Statutory Framework for the Early Years Foundation Stage. UK Government Policy Document. Retrieved from https://www.foundationyears.org.uk/files/2017/03/EYFS_STATUTORY_FRAMEWORK_2017.pdf
- Dilek, Ö. (2019).** Orman Okulu Uygulamalarının Çocukların Gelişimine Yönelik Katkısının Değerlendirilmesi. Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu.
- Dillon, J. & Dickie, I. (2012).** Learning in the Natural Environment: Review of Social and Economic Benefits and Barriers. Natural England Commissioned Reports, Number 92.
- Dispenza, J. (2014).** *You are the Placebo: Making Your Mind Matter*. Carlsbad, California, Hay House, Inc.
- Donaldson, G. & Goering, O. (1970).** Outdoor Education a Synthesis. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED037286.pdf>. 01.01.2024.
- Donaldson, G. & Donaldson, L. (1958).** Outdoor Education: A Definition. *Journal of Health, Physical Education & Recreation*, 29(May), 17–63.
- Dowdell, K., Gray, T. & Malone, K. (2011).** Nature and Its Influence on Children's Outdoor Play. *Journal of Outdoor and Environmental Education*, 15(2), 24-35.
- Düzenli, T., Yılmaz, S. & Tarakci Eren E. (2018).** Kentsel Açık Yeşil Alanların Kullanım Türleri ve Amaçları, *Social Sciences Studies Journal*, Cilt.4, 222-228.
- Eroğlu, S. B. (2018).** İstanbul'da Bir Devlet Anaokulu'ndaki Orman Okulu Programının İncelenmesi. Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Ertaş, H., Şen, A. İ., & Parmaksızoğlu, A. (2011).** The Effects of Out-of School Scientific Activities on 9th Grade Students' Relating the Unit of Energy to Daily Life. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 5(2), 178-198.
- Fjortoft, I. (2001).** The Natural Environment as Playground for Children: The Impact of Outdoor Play Activities in Pre-primary School Children, *Early Childhood Education Journal*, 29 (2),111-117.
- Forest School Association (2002).** *Good Practice*. Erişim adresi: <https://forest-schoolassociation.org/full-principles-and-criteria-for-good-practice/> Erişim Tarihi: 28.12.2023
- Forest School Community (2011).** Principles and Criteria for Good Practice. Erişim adresi: <https://www.forestschoolassociation.org/full-principles-and-criteria-for-good-practice> Erişim Tarihi: 28.12.2023

- Forest School Association (2016).** Forest School Association. Erişim adresi: <https://www.forestschoollassociation.org/what-is-forest-school/> Erişim Tarihi: 28.12.2023
- Food and Agriculture Organization. (2018).** *Discovering Forests, Teaching Guide (ages 10-13) (The state of the World.* Rome: Food and Agriculture Organization of the United Nations – FAO.
- Ford, P. (1986).** Outdoor Education: Definition and Philosophy, Eric Clearinghouse on Rural Education and Small Schools. Erişim adresi: <https://www.ericdigests.org/pre-923/outdoor.htm> Erişim Tarihi: 28.12.2023.
- Fumoto, H., Hargreaves, D.J. & Maxwell, S. (2004).** The Concept of Teaching: A Reappraisal. *Early Years: an International Journal of Research and Development.* 24(2), 179-191.
- Gardner, H. (1993)** *Multiple Intelligences: The Theory in Practice.* Basic Book, New York.
- Gair, N. (1997).** *Outdoor Education: Theory and Practice.* London: Cassell.
- Garrick, R. (2009).** *Playing Outdoors in the Early Years (2nd Ed.).* London: Continuum.
- Gelter, H. (2000).** Friluftsliv: The Scandinavian Philosophy of Outdoor Life. *Canadian Journal of Environmental Education* 5, 77-90.
- Gibson, J. J. (1977).** The theory of affordances. In R. Shaw & J. Bransford (Eds.), *Perceiving, acting, and knowing* (pp. 67-82). Hillsdale: Lawrence Erlbaum.
- Gilchrist, M., Passy, R., Waite, S., Cook, R., Pratt, N., Moore, D. R., & Hornby, G. (2016).** Exploring Schools' Use of Natural Spaces. Risk, Protection, Provision and Policy. Vol. 12 of T. Skelton (Ed), *Geographies of Children and Young People*, 1-2.
- Gill, T. (2007).** *No Fear: Growing up in a Risk Averse Society.* Lisbon: Calouste Gulbenkian Foundation.
- Göl-Güven, M. (2017).** Erken Çocukluk Eğitiminde Alan Tasarımı ve Kullanımı: Kültürler arası Karşılaştırma. *İlköğretim Online*, 16(4), 1732-1752. <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2017.342987>.
- Gray, P. (2013).** *Free to Learn: Why Unleashing the Instinct to Play Will Make Our Children Happier, More Self-Reliant, and Better Students for Life.* Basic Books/Hachette Book Group.
- Harris, F. (2017).** The Nature of Learning at Forest School: Practitioners' Perspectives. *Education 3-13 International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education*, 45 (2), 272-291. doi: 10.1080/03004279.2015.1078833.
- Hartman, C. (2017)** California AEOE, The History of Outdoor Education. https://aeoe.org/_uls/resources/The_History_of_Outdoor_Education.pdf Erişim Tarihi: 29.12.2023.
- Heft, H. (1988).** The Development of Gibson's Ecological Approach to Perception: A Review Essay. *Journal of Environmental Psychology*, 8, 325-334.
- Herrington S. & Studmann, K. (1998).** Landscape Interventions: New Directions Fort He Design of Children's Outdoor Play Environments. *Landscape and Urban Planning* 42:191-205.

- Hill, D. (2006).** Neoliberalism and the Perversion of Education. in: Ross, E. and Gibson, R. (ed.) Neoliberalism and Education Reform. Cresskill, New Jersey, USA Hampton Press. pp. 107-144.
- Higgins, P. & Nicol, R. (2002).** *Outdoor Education: Authentic Learning in the Context of Landscapes (Volume 2)*. Kinda Education Centre.
- High Quality Outdoor Education.** Erişim adresi: <https://www.englishoutdoor-council.org/HQOE.pdf>. Erişim Tarihi: 29.12.2023.
- Hughes, L. (2003).** *Autobiography: I Wonder As I Wander*. Columbia: University of Missouri Press.
- James, M. (2018).** *Forest School and Autism: A Practical Guide*. London: Jessica Kingsley Publishers.
- Jensen F.S. (1995).** Forest Recreation. In: Hytönen, M. (ed) Multiple-Use Forestry in the Nordic Countries. METLA, The Finnish Forest Research Institute, Helsinki, pp.245–278.
- Joyce, R. (2012).** *Outdoor Learning: Past and Present*. Open University Press: Maidenhead, UK.
- Kahn, P (1999).** *The Human Relationship with Nature*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Kanat, T. (2020).** Orman Okulu Uygulamalarının Okul Öncesi Dönem Çocukları Üzerindeki Etkilerinin Değerlendirilmesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale.
- Kane, A. & Kane, J. (2011).** Wald kindergarten in Germany. Green Teacher, (94), 16-19. Retrieved from http://search.proquest.com.ezproxy.library.uvic.ca/docview/904987533?acco_untid=14846.
- Kandır, A., Yurt, Ö. & Kalburan, C.N. (2012).** “Okul Öncesi Öğretmenleri ile Öğretmen Adaylarının Çevresel Tutumları Yönünden Karşılaştırılması”, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, Educational Sciences: Theory & Practice, 12(1), Kış/Winter, 317-327.
- Kansu, N. A. (2017).** *Pedagoji Tarihi*. Ankara: Telgrafhane Yayınları.
- Kant, I. (2017).** *Eğitim Üzerine* (6. baskı). (Çev.: Aydoğan, A.). İstanbul: Say Yayınları.
- Karadoğan, S. (2016).** Eğitimde Sınıf-Okul Dışı Öğrenme Uygulamaları ve Yaşanan Sorunlar. Türkiye’de Eğitim Sorunlarına Yönelik Akademik Değerlendirmeler ve Çözüm Önerileri I. (s. 47-85). Ankara.
- Karataş, Z. (2015).** Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi, 1(1), 62-80.
- Kartal, S. (2014).** Toplum Kalkınmasında Farklı Bir Eğitim Kurumu: Köy Enstitüleri. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(1). <https://doi.org/10.17860/efd.89259>
- Kellert, S. R. & Westervelt, M. O. (1984).** Children’s Attitudes, Knowledge and Behaviors Towards Animals. Children’s Environments Quarterly, 1(3), 8-11. Retrieved from. <http://www.jstor.org/stable/41514822>
- Kellert, S. (2012).** Birthright: People and Nature in the Modern World. New Haven: Yale University Press.

- Kiewra, C. & Veselack, E. (2016).** Playing With Nature: Supporting Preschoolers' Creativity in Natural Outdoor Classrooms. *International Journal of Early Childhood Environmental Education*, 4, 71-96.
- Knight, S. (2009).** *Forest School and Outdoor Learning in the Early Years*. London: Sage.
- Knight, S. (2013).** *International Perspectives on Forest School: Natural Places to Play and Run*. London: Sage.
- Kolb, A.Y., & Kolb, D.A. (2008).** Experiential Learning Theory: A Dynamic, Holistic Approach to Management Learning, Education and Development.
- Koch, A. & Jørgensen, H. (2023).** Danish Early Childhood Education and Care. *Journal of Pedagogy*, 14(1) 5-14. Classrooms. *International Journal of Early Childhood Environmental Education*, 4, 71-96. <https://doi.org/10.2478/jped-2023-0001>
- Koyuncu, M. (2019).** Okul Öncesi Eğitimde Alternatif Yaklaşım: Orman Okullarında Öğretmen, Veli ve Yönetici Görüşlerinin İncelenmesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Korkmaz H.E., Sancak, Y. & Sütlaş M. (2007).** *Alternatif eğitim nedir?, 0-6 Yaş Döneminde Alternatif Eğitim Modelleri Sempozyumu*. Diyarbakır: Kamer Vakfı Yayınları.
- Kytta, M. (2003).** *Children in Outdoor Contexts: Affordances and Independent Mobility in the Assessment of Environmental Child Friendliness*. Basılmamış Doktora Tezi. Helsinki University of Technology, Kentsel ve Bölgesel Çalışmalar Merkezi.
- Laaksoharju, T. (2020).** *A Children's Garden: Connectedness to Place Through Affordances: a Grounded Theory*. Doctoral Thesis. University of Helsinki. Helsinki'nin yliopisto. <http://hdl.handle.net/10138/313995>.
- Larson, L. R., Castleberry, S. B. & Green, G. T. (2010).** Effects of an Environmental Education Program on the Environmental Orientation of Children from Different Gender, Age, and Ethnic Groups. *Journal of Park and Recreation Administration*, 28(3), 95-113.
- Lavi-Alon N, Tal T. & Morag O. (2013).** Pedagogical content knowledge in outdoor education, The 1st International Conference of the Outdoor Learning Environment. Weizmann Institute of Science. Israel.
- Louv, R. (2008).** *Last Child in the Woods: Saving Our Children from Nature -Deficit Disorder. Updated and Expanded*. Chapel Hill, N.C., Algonquin Books of Chapel Hill.
- Louv, R. (2017).** *Doğadaki Son Çocuk: Çocuklarımızdaki Doğa Yoksunluğu ve Doğanın Sağaltıcı Gücü*. (Çev.: Ceyhan Temürçü), Ankara: Tübitak Yayınları.
- Macan, A. (2018).** 60-72 Aylık Çocukların Ekolojik Görüşlerinin Okullarda Orman Programı Kapsamında Hazırlanan Etkinliklere Göre İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

- MacKay, B.J. (1981).** *The Evaluation Of Outcomes Of Resident Outdoor Education*. Department of Science, Master. New Zealand: University of Canterbury.
- MacQuarrie S., Nugent C., & Warden C. (2015).** Learning With Nature and Learning from Others: Nature as Setting and Resource for Early Childhood Education. *Journal of Adventure Education & Outdoor Learning*, 15 (1), 1-23. doi: 10.1080/14729679.2013.841095.
- Malone, K., & Tranter, P. (2003).** Children's Environmental Learning and the Use, Design and Management of Schoolgrounds. *Children, Youth and Environments*, 13(2), 87-137.
- MEB (2019).** Oryantiring Eğitimi. Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Tanıtıcı Yayınlar Dizisi No:138.
- Merriam, S. B. (2013).** *Nitel Araştırma*. (S. Turan, Trans.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Molene, K., & Tranter, P. J. (2003).** School Grounds as Sites for Learning: Making the Most of Environmental Opportunities. *Environmental Education Research*, 9(3), 283-303. doi: 10.1080/13504620303459.
- Massey, S. L. (2013).** From the Reading Rug to the Play Center: Enhancing Vocabulary and Comprehensive Language Skills by Connecting Storybook Reading and Guided Play. *Early Childhood Education Journal*, 41, 125-131. <http://dx.doi.org/10.1007/s10643-012-0524-y>.
- Maynard, T. (2007).** Forest Schools in Great Britain: an Initial Exploration. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 8(4), 320-331.
- Maynard, T., & Waters, J. (2007).** Learning in the Outdoor Environment: A Missed Opportunity? *Early Years*, 27(3), 255-265.
- Memduhoğlu, H. B., Mazlum, M. M. ve Alav, Ö. (2015).** Türkiye'de Alternatif Eğitim Uygulamalarına İlişkin Öğretmenlerin ve Öğretim Üyelerinin Görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 40(179), 69-87.
- Miller R. (2007).** A Brief History of Alternative Education Erişim Adresi: <http://www.educationrevolution.org/history>; Erişim Tarihi: 25/10/2023.
- Muranen J. (2014).** *The Importance of Out-of-School Environmental Education Entities for Integrating Environmental Education into School Curriculum Perspectives from Finnish and Dutch Environmental Education Experts*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Finland: University of Tampere.
- Murray, R., and E. O'Brien. (2005).** Such Enthusiasm – A Joy to See: An Evaluation of Forest School in England. Report to the Forestry Commission by the New Economics Foundation and Forest Research.
- McCree, M., Cutting R. and Sherwin D. (2018).** The Hare and the Tortoise Go to Forest School: Taking the Scenic Route to Academic Attainment via Emotional Wellbeing Outdoors. *Early Child Development and Care*, 188:7, 980-996, DOI: 10.1080/03004430.2018.1446430. Erişim Tarihi: 06.01.2023.
- Nawaz, H. ve Blackwell, S. (2014).** Perceptions About Forest Schools: Encouraging and Promoting Archimedes Forest Schools. *Educational Research and Reviews*, 9(15), 498- 503.

- Neill, A. S. (1992).** *Summerhill School: A New View of Childhood*. New York: St. Martin's Griffin. (Original work published 1960).
- Nias, J., Southworth, G. & Campbell, P. (1992).** *Whole Schools Curriculum Development in the Primary School*. London: Falmer.
- O'Brien, L. (2009).** Learning Outdoors: The Forest School Approach. *Education 3-13 International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education*, 37(1): 45-60. doi: 10.1080/03004270802291798.
- O'Brien, E. A., & Murray, R. (2006).** A Marvelous Opportunity for Children to Learn: A Participatory Evaluation of Forest School in England and Wales. Farnham, England: Forest Research.
- O'Brien, L. & Murray, R. (2007).** Forest School and Its Impacts on Young Children: Case Studies in Britain. *Urban Forestry & Urban Greening*, 6(4), 249-265.
- Okur Berberoğlu, E. & Uygun, S. (2013).** Sınıf Dışı Eğitimin Dünyadaki ve Türkiye'deki Gelişiminin İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2):32-42.
- Okur Berberoglu, E., Özdilek, H. G. & Yalçın Özdilek, Ş. (2014).** The Short Term Effectiveness of an Outdoor Environmental Education on Environmental Awareness and Sensitivity of in-Service Teachers. *International Electronic Journal of Environmental Education*, 5(1), 1- 20.
- Okur Berberoglu, E., Özdilek, H. G. & Yalçın Özdilek, Ş. (2014).** The Short Term Effectiveness of an Outdoor Environmental Education on Environmental Awareness and Sensitivity of in-Service Teachers. *International Electronic Journal of Environmental Education*, 5(1), 1- 20.
- Onur, B. (2016).** *Çocuk Çevre Doğa: Çevre ve Yurttaşlık Eğitimi*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Özdemir, S. (2000).** *Eğitimde Örgütsel Yenileşme*. Pegem Akademi Yayıncılık. Ankara.
- Özaydın, T.E. (2023).** "Çevre Eğitimi ve Biyomimikri". P. Çavaş ve A. Oğuz Namdar (ed.), *Çevre Eğitiminde Alternatif Uygulamalar* içinde (s.105-127). Eğiten Kitap Yayıncılık.
- Palavan, O., Çiçek, V. & Atabay, M. (2016).** Perspectives of Elementary School Teachers on Outdoor Education. *Universal Journal of Educational Research*, 4(8), 1885-1893. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=Ej1110777>.
- Paslı, A. M. (2019).** *Doğal Çevre, Kent ve Çocuk İlişisini Yeniden Kurmak İskandinav'da Doğa Temelli Eğitim ve İsveç Orman Okulu Örneği*. İstanbul Şehir Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Pavey, B. (2006).** The Forest School and inclusion: a project evaluation. British Educational Research Association Conference, The University of Glamorgan, UK.
- Polat, A. (2022).** Nitel Araştırmalarda Yarı-Yapılandırılmış Görüşme Soruları: Soru Form ve Türleri, Nitelikler ve Sıralama. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 161-182. <https://doi.org/10.18037/ausbd.1227335>.

- Polley, S. & Pill, S. (2015).** A Review of the Literature on Outdoor Education in Australian Schools. Edited Proceedings of the 29th ACHPER International Conference (pp. 33-40), 13-15 April, Adelaide.
- Priest, S. (1986).** Redefining Outdoor Education: A Matter of Many Relationships. *The Journal of Environmental Education*, 17, 13-15. <https://doi.org/10.1080/00958964.1986.9941413>.
- Priest S. (1990).** These Mantics of Adventure Education, *Adventure Education*.
- Raywid, M. A. (1994).** Alternative Schools: The State of the Art. *Educational Leadership*, 52(1), 26-31.
- Rea, T. & Waite, S. (2009).** International Perspectives on Outdoor and Experiential Learning, *Education 3-13 International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education*, 37(1), 1-4. doi: 10.1080/03004270802291699.
- Ridgers, N., Knowles, Z. R. & Sayers, J. (2012).** Encouraging Play in the Natural Environment: A Child-Focused Case Study of Forest School. *Children's Geographies* 10 (1), 49-65.
- Rillo, J.T. (1964).** Historical Background and Development of Camping and Outdoor Education. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED067171.pdf>. 29.12.2023.
- Rivkin, M. S. (1997).** The Schoolyard Habitat Movement: What it is and Why Children Need It. *Early Childhood Education Journal*, 25(1), 61-66.
- Rivkin, M. S. (1998).** "Happy play in Grassy Places": The Importance of the Outdoor Environment in Dewey's Educational Ideal. *Early Childhood Education Journal*. 25(3), 199-202. doi:10.1023/A:1025613413109.
- Robertson, J. (2008).** "I ur och skur, Rain or Shine", Swedish Forest Schools. Erişim adresi: www.friluftframjandet.se/c/document_library/get_file%3FfolderId%3D39265%26name%3DDDFE-5521.pdf. Erişim tarihi: 28.12.2023.
- Rubens, D (1997).** *Outdoor Education and Adventure: A Fusion*. Unpublished. MSc Thesis, University of Edinburgh.
- Schreglmann, S. (2019).** Eğitim Fakültesinde Görevli Akademisyenlerin Alternatif Eğitim/Okul Hakkındaki Görüşleri. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 1218-1247.
- Slade, M., Lowery, C., & Bland, K. (2013).** Evaluating the Impact of Forest Schools: A Collaboration Between a University and a Primary School. *Support for Learning*, 28(2), 66-72.
- Sherwood, S., & Reifel, S. (2010).** The Multiple Meanings of Play: Exploring Pre-Service Teachers' Beliefs about a Central Element of Early Childhood Education. *Journal of Early Childhood Teacher Education*, 31, 322-343.
- Smith, A. (2001).** Early Childhood- A Wonderful Time for Science Learning. *Australian Primary & Junior Journal*, 17 (2), 52-55.
- Snyder L.R. (1985).** *Outdoor Education: a Descriptive Study of Programs and Practices in the Public Schools of Pennsylvania*, University of Pittsburg, 1985:19-20.
- Sobel, D. (2004).** *Place-based education. Connecting Classrooms & Communities*, Great Barrington, MA: The Orion Society.

- Sönmez, V. ve Alacapınar F. G. (2013).** *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (İkinci Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Stan, I. & Humberstone, B. (2011).** An Ethnography of the Outdoor Classroom: How Teachers Manage Risk in the Outdoors. *Education and Ethnography*, 6(2), 213–228.
- Şimşek, A. & Kaymakçı, S. (2015).** *Okul Dışı Sosyal Bilgiler Öğretiminin Amacı ve Kapsamı*. A. Şimşek ve S. Kaymakçı (Eds.), *Okul Dışı Sosyal Bilgiler Öğretimi içinde* (s. 1-13). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Stewart, A. (2020).** Developing Outdoor Environmental Education Pedagogy Responsive to Australian Natural History with Gregg Müller. In: *Developing Place-responsive Pedagogy in Outdoor Environmental Education. International Explorations in Outdoor and Environmental Education*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-40320-1_11.
- Sönmez, V. ve Alacapınar F. G. (2013).** *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (İkinci Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Stan, I. & Humberstone, B. (2011).** An Ethnography of the Outdoor Classroom: How Teachers Manage Risk in the Outdoors. *Education and Ethnography*, 6(2), 213–228.
- Şimşek, A. & Kaymakçı, S. (2015).** *Okul Dışı Sosyal Bilgiler Öğretiminin Amacı ve Kapsamı*. A. Şimşek ve S. Kaymakçı (Eds.), *Okul Dışı Sosyal Bilgiler Öğretimi içinde* (s. 1-13). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Stewart, A. (2020).** Developing Outdoor Environmental Education Pedagogy Responsive to Australian Natural History with Gregg Müller. In: *Developing Place-responsive Pedagogy in Outdoor Environmental Education. International Explorations in Outdoor and Environmental Education*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-40320-1_11.
- Swarbrick, N., Eatwood, G. & Tutton, K. (2004).** Self-esteem and Successful Interaction as part of the Forest School Project. *Support for Learning*, 19(3), 142-146.
- Taylor, C., Power, S., & Rees, G. (2009).** Out-of-School Learning: The Uneven Distribution of School Provision and Local Authority Support. *British Educational Research Journal*, 36(6), 1017–1036.
- Taylor, A. F. & Kuo, F. E. (2006).** *Is Contact with Nature Important for Healthy Child Development? State of the Evidence*. In C. Spencer and M. Blades (Eds.), *Children and Their Environments*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tiplady, L. ve Menter, H. (2021)** Forest School for Wellbeing: An Environment in Which Young People Can ‘Take What They Need’. *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning*, 21(2),99-114 <https://doi.org/10.1080/14729679.2020.1730206>.
- Thigpen, B. (2007).** Outdoor play: Combating Sedentary Lifestyles. *Zero to There*, 28(1), 19-23. <https://eric.ed.gov/?id=EJ827346> adresinden erişildi.
- Türk Dil Kurumu (2019).** Genel Türkçe Sözlük. Erişim Tarihi: 28.12.2023. <http://sozluk.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.

- Türkeş, M. (2008).** Küresel iklim değişikliği nedir? Temel kavramlar, nedenleri, gözlenen ve öngörülen değişiklikler, İklim Değişikliği ve Çevre, 1, 26-37.
- UN Children's Fund (UNICEF). (2017).** Standards for ECD Parenting Programmes in Low and Middle Income Countries, Erişim adresi: https://www.unicef.org/earlychildhood/files/UNICEF-Standards_for_Parenting_Programs_6-8-17_pg.pdf.
- UNESCO (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization). (2014).** Education for Sustainable Development (ESD). Erişim Tarihi: 23.04.2024 www.unesco.org/new/en/education/themes/leading-the-international-agenda/education-for-sustainable-development/ sayfasından erişilmiştir.
- Valentine, G. & McKendrick, J. (1997).** Children's Outdoor Play: Exploring Parental Concerns About Children's Safety and the Changing Nature of Childhood. *Geoforum*, 28(2), 219-235. doi:10.1016/S0016-7185(97)00010-9.
- Yavuz, V. A. (2014).** Sürdürülebilirlik Kavramı ve İşletmeler Açısından Sürdürülebilir Üretim Stratejileri/Concept Of Sustainability And Sustainable Production Strategies For Business Practices. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 63-86.
- Yazıcı, T. (2021).** Orman Okulu Öğretim İçeriği. B. Usta ve E. O. Çobanoğlu (ed.) *Eğitime Farklı Bir Bakış: Samsun Canik Orman Okulu* içinde (s. 58-65). Canik İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü.
- Yazıcı, T., & Çobanoğlu, E. O. (2017).** Türkiye'de Sınıf Dışı Eğitim ve Tarihsel Kökenleri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2017(9), 385-401.
- Yin R. (2009).** *Case Study Research: Design and Methods* (4th ed.). SAGE Publications.
- Waite, S., Bölling, M., & Bentsen, P. (2016).** Comparing Apples and Pears? A Conceptual Framework for Understanding Forms of Outdoor Learning Through Comparison of English Forest Schools and Danish Udeskole. *Environmental Education Research*, 22(6), 868-892, doi: 10.1080/13504622.2015.1075193.
- Waite, S., & Pleasants, K. (2012).** Cultural Perspectives on Experiential Learning in Outdoor Spaces. *Journal of Adventure Education & Outdoor Learning*, 12 (3), 161-165. doi: 10.1080/14729679.2012.699797.
- Waite, S. & Davis, B. (2007).** The Contribution of Free Play and Structured Activities in Forest School to Learning Beyond Cognition: an English Case: Chapter in Edited Book, Ravn, B. & Kryger, N. (eds.) (2007) *Learning Beyond Cognition*. Copenhagen: the Danish University of Education, 257-27.
- Warden, C (2015).** *Learning with Nature: Embedding Outdoor Practice*. London: Sage.
- Williams-Sieghfredsen, J. (2012).** *Understanding the Danish Forest School Approach: Early Years Education in Practice*. London, U.K.: Routledge.

- Wilhelmsson, B. (2012).** *Teachers' Intentions for Outdoor Education: Conceptualizing Learning in Different.* Domains Licentiate Thesis. Department of Science and Mathematics Education, Umeå University. Retrieved from <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:535314/FULLTEXT02.pdf>.
- Wilson, O. E. (1984).** *Biophilia.* Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Woods, B. (2000).** Beauty and the Beast: Preferences for Animaks in Australia. *Journal of Tourism Studies*, 11(2), 25-35.